

Продовження таблиці 2

1	2	3	4	5	6	7
4	Розміщення таблиці задоволеності на корпоративному порталі	Розміщення таблиці задоволеності клієнтів на корпоративному порталі організації	Заповнена таблиця задоволеності клієнтів	Заповнена таблиця задоволеності клієнтів, розміщена на корпоративному порталі	Адміністратор департаменту продажів	15 хв
5	Проведення наради з аналізу зауважень	Проведення наради з аналізу зауважень, прийняття рішень щодо їх усунення та попередження повторень	Заповнена таблиця задоволеності клієнтів	Протокол наради	Керівник служби якості	

Основні бізнес-процеси формуються в залежності від вимог споживачів. Виходом даних процесів є готова продукція або послуги, що реалізуються споживачам. В результаті реалізації підприємство отримує доходи та прибуток, за рахунок чого функціонує підприємство.

Список використаних джерел:

1. Корзаченко О.В. Оптимізація бізнес-процесів українських підприємств: проблеми та перспективи. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2013. Випуск 3. С. 64-69.
2. Лисенко О.А. Основні методологічні підходи до моделювання бізнес-процесів на підприємстві. *Вісник Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля*. Луганськ, 2011. № 13 (167). С. 314-319.
3. Соколова Л.В. Формування механізму застосування процесного підходу у менеджменті підприємства для прискорення адаптації до змін умов ринку. *Бізнес-навігатор*. 2021. № 1. С. 134-139.
4. Дрюченко Л. Д. Упровадження інструментарію моделювання та оптимізації бізнес-процесів у діяльність органів місцевого самоврядування. *Публічне адміністрування: теорія та практика*. 2010. Вип. 1 (3). С.32-35.

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Севастьяненко О. В., ст. викладач, Вишня А. І., бакалавр, Державний торговельно-економічний університет

Війна завжди стає викликом як для держави, так і для суспільства в цілому. Разом з цим особливо негативний відбиток вона наносить бізнесу. Адже у зв'язку з окупацією певних територій, ведення бойових дій, еміграцією бізнес не може нормально функціонувати. Незважаючи на те, що держава стикається з рядом викликів у різноманітних сферах, вона повинна підтримувати бізнес, адже саме він є одним з основних складових підґрунтя національної економіки. Тому його підтримка з боку держави у цей надскладний час є архіважливою. Центр розвитку

інновацій, Офіс з розвитку підприємництва та експорту, національного проекту Дія.Бізнес спільно з Advanter Group за підтримки Європейського Союзу та в межах Ініціативи для відновлення економіки, розвитку підприємництва та експорту України провели дослідження стану та потреб українського бізнесу під час воєнного стану. За період з 25 травня по 10 червня 2022 року було встановлено, що

- близько 50% бізнесу не працювали;
- 19% були змушені здійснити релокацію;
- серед малого та середнього бізнесу було скорочено понад 1 млн працівників;
- 33,4% адаптувалися та мали стратегію дій [1].

Держава почала йти на поступки для підтримки бізнесу. Надавати допомогу у переміщенні підприємств, що знаходяться на територіях, які наближені або знаходяться у зоні бойових дій. Програма релокації не передбачає обмежень, будь-яке підприємство може повністю або частково перемістити свої потужності. При цьому передбачені максимально короткі строки розгляду заявки, які не перевищують 5 днів. Надається допомога, зокрема, щодо пошуку місця розташування потужностей, з перевезенням, сприяння в розселенні та пошуку нових співробітників, підтримка у відновленні логістики, закупівлі сировини та пошуку ринків збуту.

З метою забезпечення розвитку бізнесу та його активного функціонування держава пропонує кредити на пільгових умовах. За урядовою програмою "Доступні кредити 5-7-9%" фізична особа-підприємець або юридична особа має змогу отримати позику в сумі 60 млн гривень на строк до 3 або до 5 років, залежно від цілей фінансування. На період дії воєнного стану та місяць після його завершення кредитна ставка становить 0%, а після скасування 5%.

Для вирішення фінансових проблем бізнесу представлений широкий спектр грантів. "ЄРобота"-одна з найпопулярніших державних програм. Вона має на меті створення нових робочих місць, шляхом надання грошової допомоги з створення або відновлення власної справи. При цьому максимальна сума може становити до 8 млн гривень. Станом на 6 квітня 2023 року надійшло 22, 9 тисяч заявок на участь [2].

Варто говорити і про зменшення податкового навантаження. Серед основних поступок для бізнесу є:

- право для всіх підприємців мають не нараховувати, не обчислювати і не сплачувати ЄСВ за себе з 01.03.2022 і протягом усього часу до припинення або скасування воєнного стану в Україні, а також протягом 12 місяців після припинення або скасування воєнного стану;
- підприємці 1 та 2 групи мають право не сплачувати єдиний податок;
- у період мобілізації фізичні особи підприємці 2-3 групи єдиного податку та юридичні особи 3 групи єдиного податку мають можливість не сплачувати єдиний внесок за мобілізованих працівників;
- встановлено мораторій на проведення документальних перевірок правильності нарахування, обчислення та сплати єдиного соціального внеску (крім перевірок, пов'язаних з припиненням юридичної особи або підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця, та таких, що

проводяться на звернення платника єдиного внеску, або таких, що передбачені у Податковому кодексі);

- з початку війни було відтерміновано впровадження реєстраторів розрахункових операцій для всіх фізичних осіб підприємців. Це була тимчасова поступка, з 1 жовтня цього року фізичні особи-підприємці 2, 3, 4 групи та на загальній системі оподаткування повинні обов'язково мати реєстратор розрахункових операцій.

Таким чином, держава намагається за допомогою своїх ресурсів максимально забезпечити функціонування бізнесу в умовах воєнного стану. Щодо відстеження ефективності такої діяльності варто звернутися до статистики Центру розвитку інновацій, Офісу з розвитку підприємництва та експорту, національного проекту Дія.Бізнес, стратегічного агентства Advanter Group. Опитування проводилося в період з 4 по 14 серпня. Індекс активності бізнесу UBI становить 38,23, хоча і повільний, але ріст даного показника відбувається. 9.4% підприємств вказали, що результати бізнесу за 6 місяців 2023 року перевищили очікування, а результати 24,4% підприємств відповідають очікуванням. Також, за результатами 6 місяців 2023 року, 12,8% підприємств майже зупинили роботу. Серед головних перешкод для відновлення бізнесу — недостатня кількість кваліфікованих працівників, відсутність достатнього капіталу, перешкоди з боку регуляторних та фіскальних органів, а також високі податки й збори [3]. Порівнюючи з минулорічними показниками можна відстежити позитивну динаміку, яка з'явилася як у зв'язку з пристосуванням бізнесу до сьогоденних реалій, так і завдяки допомозі держави. Але варто говорити про те, що влада не повинна зменшувати підтримку, а навпаки збільшувати її для максимального розвитку підприємництва в умовах нестабільної сьогоденньої ситуації.

Список використаних джерел:

1. Дія. Бізнес. Регіональні результати дослідження стану та потреб бізнесу в умовах війни.[Електронний ресурс]. URL: <https://business.diaa.gov.ua/cases/novini/regionalni-rezultati-doslidzenna-stanu-ta-potreb-biznesu-v-umovah-vijni>. (дата звернення: 12.11.2023)
2. Дія. Бізнес. Нові робочі місця і розвиток економіки: українці подали майже 23 тисячі заявок за програмою «Робота».[Електронний ресурс]. URL: <https://diaa.gov.ua/news/novi-robochi-miscya-i-rozvitok-ekonomiki-ukrayinci-podali-majzhe-23-tisyachi-zayavok-za-programoyu-yerobota>. (дата звернення: 12.11.2023)
3. Дія. Бізнес. Стан та потреби бізнесу в умовах війни: результати опитування в серпні.[Електронний ресурс]. URL: <https://business.diaa.gov.ua/cases/novini/stan-ta-potrebi-biznesu-v-umovah-vijni-rezultati-opituvanna-v-serpni>. (дата звернення: 12.11.2023)

СТРАХОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Севастьяненко О. В., ст. викладач, Руденко К. В., бакалавр, спеціальності «Цивільне право і процес», Державний торговельно-економічний університет, місто Київ

Страховий ринок є одним з основних елементів ринкової інфраструктури та фінансової системи України. Він виступає «гарантом» фінансової безпеки,